

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA

Ciuj, Kolozsvár, St. Baron
1. P. P. (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK

Romániában
Egész évre — 620
Félévre — 320
Negyedévre — 170
Egy hónapra — 60
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 3 lej
Bukarestben — 3-50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 25 ck
Egy szám — 1-50 ck

Ciuj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 204. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5684. Chesvan 22 * 1923 november 1 Csütörtök

Megszólt a sötétség

Az elmúlt éjjel különböző nagyságu és különböző színű röpcédulákat enyveztek rá a kolozsvári házak falára, kirakatüvegekre és kis égetáblákra. A röplapocskák szövege azonos és azonos az aktív antiszemitizmus jelvénye is rajtuk. A Németországból importált és a bajor nemzeti jelvényre emelt kampókereszt kiállította le ezekről a plakátocskákról, hogy a napok békes arca mögött ott settenkedik még mindig a felforgatás ösztöne. A sötét őszi éjjelen ez a nyughatatlan és esztelen ösztön kibukik rejte-
kéből és a görbe jel öklét mutatja a pihenésre tért városra. Settenkedve, hangtalanul lepik el az éjjelt, hogy riadalmat, nyugtalanságot, bomlasztó bizonytalanságot keverjenek bele a város verkeringésébe. Kik ezek az emberek, akik nem tudnak megnyugodni és nem tudnak megpihenni és gyűlöletük beszédét pecsételik rá a szürke falakra? Kik ezek a megnemfőzők, akiket komoly intelmek nem tudtak a béke józan útjára téríteni?

Az ország legmagasabb polcáról, a trónról hangzott már el az intelem és ime mégis a felelőtlenség sötétjében újra kereszibefonódik a gyűlöletnek ez a szimbóluma. A régi kormány sem titkolta, hogy a sötét aknamunka, amely tekervényes utakat furt már az ország teste alá, aggodalmas minden polgárra és a polgárok összességére, az államra. Erélyt is mutatott a mai kormány, amelynek újjászervezését szükségserűvé tette az ország sok baja, ezek között a fellobogó felforgató szellem, még több erélyt fog mutatni azok felé, akik gyűlöletüknek egy ország boldog haladását akarják feláldozni. Mutasson is erélyt a kormány, de erélye mellé tegyen még valamit, a gyűlölet tüzeit homályosítsa el a gyors felvilágosító, eszmetisztító lángokkal, hogy amikor erélyével megakadályozza a mételeyhintők munkáját és visszafejleszti az ország életének ezt a beteg gombáját, akkor az emberiség, az okosság és a haladás szellemében felvilágosító munkát is végezzen a fogékony tömegek között. Ha ezt megteszi, az éjszaka sápadt sötétjéből ki fognak maradni az ismeretlen falpecsételők, akiknek legtöbbje megtévesztett ember, akiknek a lelkesedését okossággal sokkal inkább fel lehet majd ingerelni a jó alkotó munkáért, mint ezért a sötétségbe tántorgó rombolásért.

Lloyd George előtérben

Az európai válság átesapott a szigetországra is. Már régóta kerülgette Albion ködös partjait, ezerarcú kísértéképe hol itt, hol ott bukkan fel, a téltlenségre kényszerített karok egyre szaporodtak és hiába volt Baldwin konzervatív rezsimjének minden erőfeszítése, a válságot nem tudta távol tartani a zöld szigetektől. A válság elérkezett Angliába is, mert senki sem vonhatja ki magát az európai sors közös törvénye alól. Akik ma még azt hiszik, mint Poincaré nemzete, hogy közbüket elkerülte a csunya rém, alaposan tévednek. Hitüket csalóka látszatokra építik és a kemény valóságokra ébredés annál keservesebb lesz. A brit politika tehát súlyos belső krízis napjait éli. A rezerváltság és a félmegoldások taktikája alaposan megboszulta magát. A nagy birodalom gazdasági életében krónikus jellegű működési zavarok állottak be, a munkanélküliek száma feltarthatatlanul nő. A hanyatlási processzuson nem tudtak segíteni a különböző kényszerintézkedések sem, mert a bajok gyökeréhez nem mertek hozzányulni és a kórokozó bacillusok ellen nem akarták, vagy nem látták még időszerűnek felvenni a harcot.

A seb most felfakadt. Baldwin rendszere veszedelmesen inog. Ki következik utána? A találgatások és eshetőségek homályából egyre határozottabban lép előtérbe Lloyd George

személyisége és politikája. Ő az egyedüli ember, akinek még van hitele Európában. Az angolok között ő volt az első, aki kilépett a félmegoldások ingoványából és nyílt, gyökeres megoldást követelt a beteg Európa számára. Lloyd Georgenak volt bátorsága már három évvel ezelőtt nyíltan kimondani, hogy az európai bajok egyik legfőbb oka Oroszország lekapcsolása Európa testéről és bár ezer ellensége volt az eszmének, mégis létrehozta a génnai konferenciát. A génnai zöldsztalnál azonban megbukott a kibékülés gondolata és megbukott Lloyd George is. Bukása megérdemelt volt. Nem képviselte olyan vaskövetkezéssel az eszmét, amilyennel a zászlót eredetileg kibontotta. Am Lloyd George bukásában is nagy volt és miniszterelnöksége után írott pompás cikkeiben és beszédeiben nyíltan beval-

lotta saját hibáit is. Amit 1920-ban Oroszországról mondott, ugyanazt mondja ma Németországról. Nem lehet kiközösíteni egy hatvanmillió népet az európai népek családjából, mert ezt nemcsak a németek, de Európa is megéri. Szépitgetés nélkül megmondotta, hogy a mai francia politika romlásba viszi Európát. Ezekben a napokban jelentette ki Amerikában, hogy a versaillesi szerződés romlást és szerencsétlenséget hozott az emberiségre. Nema szerződés rossz, hanem annak végrehajtása.

Lehetséges, hogy Lloyd George rövidesen ismét odakerül, ahonnan döntően beleszólt a világ dolgaiba. Hinnünk kell, hogy az ő mérésélt, okos és igazságot hirdető politikája rendet teremt majd az európai káoszban, és erős kézzel utját állja az elhanyaglás fájdalmas processzusának.

Düsseldorfot kifosztotta az éhező tömeg

Ujabb zavargások a megszállt területen. Kikiáltották az önálló Eifeld-köztársaságot. Váratlanul összeült a szász tartományi gyűlés. Javult a viszony Berlín és München között

(Berlin, október 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bajor és a birodalmi kormány közötti viszony javult és valószínűleg kompromisszum fog létrejönni Berlin és München között. A birodalmi gyűlés valószínűleg a jövő kedden ül össze. A helyzet nemcsak Bajorországban javult, hanem Drezdában is. A katonaság elhagyta a tartománygyűlés épületét, amelyet csupán a rendőrség tart megszállva. A szocialisták általános sztrájkra vonatkozó felhívása csak részleges eredménnyel járt. Freihallban és Chemnitzben

csak részleges sztrájk tört ki.

Bausenban megszűnt a villany- és vízszolgáltatás. Általános sztrájkról azonban nincs szó, mert az állami üzemek nem tettek eleget a sztrájkra való felhívásnak. A lapok is megjelennek.

Drezda, okt. 31. A birodalmi biztos által átszervezett kormány csak átmeneti jellegű és több szociáldemokrata is kapott benne helyet. A régi Zeigner-kormány tagjai közül megmaradt Fellesch volt gazdasági miniszter, aki most miniszterelnök lesz. Zeigner belügyminisztere, Liebmann valószínűleg marad, ugyszintén Neu igazságügyi miniszter is. A többi tárcát szociáldemokraták töltik be.

Az új szász kormány

tehát szocialista kisebbségi kabinet, melynek működését a néppárt és a demokraták is elvárják. Hír szerint a polgári pártok és a szociáldemokraták között már meg is indultak a tárgyalások egy később megalakítandó koalíciós kormányról.

Berlin, okt. 31. Ujabb jelentés szerint a szász tartománygyűlés tegnap meglepetésszerűen összeült. A gyűlésről még nincsenek részletek.

Németország helyzete tehát lényegesen javult. Másrészt van azonban a Rajnamentén és a Ruhr-vidéken. Duisburgból jelentik, hogy a belga hatóságok magatartása miatt a megszállt területeken a helyzet rosszabbodott. A helyettes polgármestert letartóztatták és a kereskedőket fegyverrel kényszerítik a hamisított szükségpénzek elfogadására. A lakosságból alakult polgárőrséget a belga csapatok lefegyverezték és emiatt a szeparatisták még mindig tartani tudják magukat. A szeparatisták, mint a „Kölnische Zeitung“ írja, Westfália egyik kerületében, Eifeldben

kikiáltották a független köztársaságot.

Állítólag a puccsistákat, akik más vidékről valók, a franciák bérelték fel az elszakadás prók-jamására.

Düsseldorfban a város különböző pontjain fosztogatások és összeütközések voltak.

Gerresheimban a tömeg benyomult a törvény-

széki fogházba és a foglyokat kiszabadította. Harc közben többen életüket veszítették.

Kölnből jelentik: Düsseldorfból teljesen felborult a rend. Az éhező lakosság nagy tömegekbe verődött s nemsokára a csöcselék fosztogatni kezdett. Közben leirhatatlan jelenetek játszódtak le. A végső elkeseredésbe hajszolt tömeg levetkőzött minden emberi tulajdonságot.

Betörték az üzletekbe

s kifosztották a gyarmatárú-kereskedéseket. Különösen azonban a kocsimákra vetették magukat, melyeknek szeszkeszletét teljesen elfogyasztották. Egy raktárból óriási hordó denaturált szeszt hurcoltak elő, megcukrozták és azután megitták. Az utcákon mindenütt fiatalok munkások, asszonyok és lányok heverték tükreszegen.

Az ittas tömeg megtámadta a rendőrséget,

mely kénytelen volt fegyvert használni. Az utcai harc rövid ideig tartott, mert a részeg tömeg vakmerősége nemsokára iszonyatos pánikká változott. A harcnak több halott és sebesült áldozata van.

Essenben a munkások helyzete kétségbeéjtő az újabb munkabeszüntetések miatt, amiket a megszálló hatóságok által Kruppnak és Stinnesnek szabott feltételek provokáltak.

Általános sztrájk fenyegeti Lengyelországot

Varsó, október 31. A lapok jelentése szerint a vasutassztrájk súlyosbodott. Több helyütt a postatisztviselők is sztrájkba léptek, Posenben és Brombergben ezért militarizálták a postát.

Oroszország cáfolja a csapatösszevonásokat

Riga, október 31. A szovjetkormány hivatalosan kijelenti, azok a hírek, amelyek szerint Oroszország nyugati határain a német kommunisták esetleges támogatására csapatokat koncentrálnak, a legtöbbször mértékben alaptalanok.

Lemondott a magyar igazságügyminiszter

Budapest, október 31. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén, mialatt Farkas István szocialista képviselő a kormány új lakbérrendeletét kritizálta, Nagy Emil igazságügyminiszter egy közbeszólásban kijelentette, hogy helyteleníti a kormány pénzügyi politikáját. Az ülés végén aztán, még azon melegében, az igazságügyminiszter beadta a lemondását. A lemondás azonban még nem végleges és maga az igazságügyminiszter kijelentette a „Pesti Napló“ munkatársának, hogy a lemondásról ő is, Bethlen is még gondolkodik. A reggeli lapok közlik egyes politikai köröknek azt a véleményét, hogy a lemondást Nagy Emil vissza fogja vonni.

Az új német pénz

Járadékmárkát és járadékpénzért hoznak forgalomba

(Berlin, október 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) Legutóbbi tudósításomban jeleztem már azokat a módokat, amelyeknek segítségével akar Németország a pénzügyi káoszából kijutni. Hosszabb tanácskozások, memorandumok után végre megállapodtak négyféle bankjegyben. A papírmárka mellett érvényben lesz a járadékmárka (Rentenmark), az aranykölcsön és a dollár. Bizonyos, hogy a forgalmi pénzeknek ez a különfélesége nem alkalmas a fizetések zavartalan lebonyolítására. Alkalom nyílik az értékbizonytalanságára, főleg pedig a spekulációra. Az egyik címletnek a másikra való átszámítása is lényegesen bonyolulttá teszi az új pénzzel való kezelést.

Az új pénzemre, a járadékmárkára való átmenet főleg, mint már megírtam, a lakosság ellátása miatt volt szükség. A paraszt ugyanis a papírmárkát nem volt hajlandó mezőgazdasági termékeit öszkor kiadni, minthogy nála az ipari termékek beszerzésére csak tavaszkor, vagy tél derekán kerül sor, amikor a papírmárka értéke ki tudja hová süllyed. Oroszországban is ez okozta a legtöbb bajt. A paraszt, mihelyt látta a rubel óráról-órára való süllyedését, nem adott gabonát és krumplit, úgy hogy rekvírálás útján lehetett csak a városi lakosság élelmiszerét ellátni.

A Birodalmi Gazdasági Tanács eredetileg két komoly tervvel foglalkozott. Egy gabonabank-felállításával, amelyben a mezőgazdasági tényezők vállaltak volna nagyobb érdekeltiséget és egy olyan bankjegy kibocsátással, amelynek fedezetül az egész német közvagyon állana rendelkezésre. A két tervből egyesítették a Járadékbank projektumát, amely függetlenül a Reichsbanktól magánosok felügyelete alatt működik. E bank által kibocsátott pénzjegyek jelzáloghitel jelleggel bírnak. A mezőgazdasággal arányosan megterhelik a német birodalom iparát és kereskedelmét. A járadékmárkát csak a befizetett alaptőke erejéig adják ki és az ötszázalékos kamatjövédelmet hoz. A mai viszonyok között 3-2 milliárd aranymárka értékű járadékmárka kerül forgalomba.

Ettől a pénzegységtől remélik Németország valutáját stabil alapra helyezni. A további fejlődés irányába az aranyfedezeti bankjegy lesz, amelyet a Reichsbank fog kiadni. Állítólag már nyomják is a Rentenbank jegyeit és egytől ötven piennig értékű „járadék aprópénzt” fognak verni. Hogy mikor kerülnek forgalomba ezek a pénzemek, arra nézve megállapodás még nem történt. Az aranyfedezeti bankjegyek előfutárja a kincstári ualvány, amelyekről mostanában jelent meg külön rendelet.

Mielőtt a birodalom ezeket kiadná, a Rentenbanknak akcióképességét kell igazolnia.

A birodalomban már nehezen várják az új értékjegyeket.

(i. i.)

Egy zsidósors

Regény. Dán nyelven írta Meír Aárón Goldschmid. (27)

— Ha a zsidóknak egy kicsit inukba szállna a bátorságuk, de úgy, hogy egy időre megszabadulhatnánk tőlük, én nekem nem volna semmi kifogásom, — mondotta a hivatalfőnök. — En csak igazán nem vagyok türelmetlen, de becsületesen bevallom, hogy ezt a mojesnépet ki nem állhatom. Ennek a zsidó ellen-szenyvének föltétlenül mélyebb okai vannak. Alighanem a vérünkben van.

— Talán inkább a nevelésünkben, — jegyezte meg a vámfelügyelő, egy barátságos arcú, fehér hajú öreg ember. — Elzártan nevelik fel őket, csak úgy, amint bennünket is elzártan nevelnek föl és gyermekkorunktól kezdve magunkba szívjuk az előítéleteket egymás ellen.

— De az tagadhatatlan, hogy mégis csak pénzsóvár, komisz nép ez, — vette át a szót újra a hivatalfőnök, — és még azokon is, akik a legjobbak közöttük, mint például ebben a városban Bamberger Izsák és sógora Bendixen Fülöp, még azokban is van valami kellemetlen, valami szóban ki nem fejezhető nem tudom én micsoda. Az ember valami más atmoszférában érzi magát nálunk... esetleg fokhagymaszag-atmoszférában — tette még hozzá rövid nevetéssel.

— Bamberger és Bendixen nagyon derék, szorgalmas két ember, — mondotta a vámfelügyelő, — és igazán nagyon sajnálnám, ha csak a legkisebb bántódásuk is esnék. Látták már Bendixennek azt a gyönyörű, okos kisfiát? Valahányszor csak látom ezt a gyereket, ugyan-

Az amerikai kongresszus határozatai

Zangwill ultracolonista programja. A bevándorlási tilalom ellen. Amerika zsidósága üdvözli az új román alkotmányt, de elítéli az antiszemita agitációt

Newyork, október 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rövid távirati jelentés alapján megemlékeztünk már az amerikai egyetemes zsidó kongresszusról, melynek izgalmasabb eseménye Zangwill Izrael Palesztina-ellenes beszéde volt. Ennek a szokatlan és tragikus beszédnek ismeretetésére még visszatérünk, de már most jeleznünk kell, hogy Zangwill ebben a megnyilatkozásában csak azért támadta a cionizmust, mert annak eredményeit nem tartja kielégítőnek és a roppant probléma nagyságához megfelelőnek, ő a zsidó nemzeti problémának sokkal gyorsabb és gyökeresebb megoldását kívánja. A megoldás módjait azonban nem jelölte meg.

Zangwill elkeseredett beszéde ellen az egész kongresszus a legélesebben tiltakozott és a mai cionizmus elleni támadásait maga a kongresszus elnöke utasította vissza a leghatározottabban. Zangwill vendéglátó gazdája, az illusztris Nathan Strauss is mélyen elítélte Zangwill magatartását és kijelentette, hogy az ő cionizmusa hamis cionizmus.

A kongresszus folyamán Zangwill még egyszer szót kért és mély megindultsággal jelentette be, sajnálattal látja, hogy nem sikerült az amerikai zsidókat meggyőzni arról, hogy a cionizmus tulajdonképeni feladata nem merülhet ki egy kis ország felépítésében, hanem

arra kell törekednie, hogy egyszersmind-korra véget vessen a zsidó nép szét-zórásának.

Zangwill kijelentette még, hogy nem bizik Anglia őszinteségében és attól tart, hogy Palesztinában nem találnak majd kellő védelemre a zsidó nemzeti érdekeket.

Az amerikai kongresszus egyébként a következő határozatokat hozta:

1. Összehívandó egy zsidó világkongresszus, amelynek legfőbb feladatát Palesztina felépítése kell hogy képezze.

2. Az amerikai zsidó kongresszus állandó testület jelleggel veszi fel, amelynek feladata az amerikai zsidóság népi megszervezése.

3. A kongresszus felszólítja az Egyesült-Államok kormányát,

helyezze hatályon kívül a bevándorlási korlátozó intézkedéseket.

4. A kongresszus hálás szívvel veszi tudomásul az Egyesült-Államok elnökének a kongresszushoz intézett levelét, amelyben az elnök meleg szimpátiájának adott kifejezést a palesztinai zsidó nemzeti otthon iránt.

5. A kongresszus felkéri az angol kor-

mányt, kövessen el mindent, hogy a palesztinai építőmunka útjában álló akadályok, amelyeket a legutóbbi cionista kongresszus megjelölt, elháríttassanak. A palesztinai kormány felszólíttatik, hogy haladéktalanul

tegye meg az intézkedéseket a már régóta tervezett állami kölcsön kibocsátása iránt, amelyek célja Palesztina természeti kincseinek feltárása.

A kongresszus kifejezést ad ama meggyőződésének, hogy ezt a kölcsönt a világ zsidósága a legrövidebb idő alatt le fogja jegyezni, ha kétségtelen lesz, hogy a kölcsön hasznára válik a zsidó nemzeti otthonnak. A kongresszus apellál Amerika zsidóságához, hogy az ediginél sokkal nagyobb mértékben vegyen részt Palesztina felépítésének munkájában.

6. A kongresszus külön bizottságot küld ki az európai zsidóság helyzetének tanulmányozására. Mélyen elítéli a különböző országokban a zsidóság ellen megindított numerus klauzusz- és bojkottmozgalmakat és kijelenti, hogy az amerikai zsidóság teljes erejével segíteni fogja az egyes államok zsidóságát az egyenjogúságot folytatótt küzdelemben.

7. A kongresszus elégtétellel állapítja meg, hogy az új román alkotmány megadta az egyenjogúságot a zsidóknak, másrészt azonban sajnálatát fejezi ki a zsidóellenes diákmozgalmak miatt és reméli, hogy a kormány minden erejével meg fogja akadályozni a zsidók elnyomására irányuló agitációt.

8. A kongresszus üdvözlő táviratot küld dr. Chaim Weizmannnak, a cionista világszervezet elnökének és köszönetét fejezi ki a zsidó nép érdekében kifejtett óriási munkájáért. Üdvözlő továbbá a jelenleg Amerikában tartózkodó Lloyd Georgeot, akinek szintén felbecsülhetetlen érdemei vannak a zsidó Palesztina feltámasztása körül.

A kongresszus egyébként az új vezetőséget a következőképpen választotta meg: Diszelnök Nathan Strauss, elnök Stephen Wise, alelnökök Aron Lewy főbíró és Samuel Untermayer, helyettes alelnökök: Reuben Brainin és Joseph Brandes.

A kongresszus egész tartama alatt az egyetemes amerikai sajtó a legnagyobb figyelemmel kísérte a tárgyalásokat és a hozott határozatoknak úgy a zsidó, mint a nemzsidó közvélemény igen nagy jelentőséget tulajdonít.

Lemondott a portugál kormány

Lisszabon, október 31. A portugál kormány lemondott.

csak sajnálom, hogy zsidónak született.

— No lássa? — kiáltott a hivatalfőnök, — maga is csak éppen úgy érez mint én. Ha valami jót lát a zsidóknál, önkénytelenül is érzi, hogy nem illik hozzájuk.

— Rosszul értett meg és talán én magam sem fejeztem ki magamat eléggé világosan, — felelt a vámfelügyelő és mosolyogva rázta a fejét.

— Oda megyek, körül járok a zsidók között és bátorítom őket, — szólt a városparancsnok. A polgárságra is jó hatással lesz, hogy a zsidókhoz mentem.

A városparancsnok fejébe nyomta kalapját, rövid spanyolnád-botját kezébe fogta és a három hivatalnok ur kilépett az utcára.

A kocsmában egy másfajta társaság ugyanezzel az ügyvel foglalkozott. A terem csaknem zsúfolásig volt és a biliárdgolyók csapannása és az összeütődő pálinkás poharak csengése közül ki-kihallatszott a beszélők izgatott hangja. Larzen, a kövér pálinkafőző, háttal ült a nyitott ablak felé és vitte a szót.

— Igen bizony — kiáltotta és felemelte jobb kezét, melyben egy vastag tajtékszipkát tartott, — a kopenhágaiak derekasan értik a módját! Azok nem beszélnek, hanem odavágnak.

— Azt mondják a király ugyancsak benne van a kutyaszorítóban — jegyezte meg a borbély fontoskodó titokzatos képpel. — Megüzenték neki követekkel, hogy ha úgy elbánhatnak a zsidókkal, ahogy akarnak, akkor egész nyugodtan maradhat. De ha nem, akkor...

— Akkor el lehet rá készülni, hogy egymást fogják elagyabugyálni, — szakította félbe

a beszélőt az ifju Dr. Flór.

— Önnek is mindig gunyolódásra áll a beszéde, doktor ur — mondotta a borbély titkolt bosszankodással. — A kopenhágaiak elég kemény legények arra, hogy ne engedjenek gunyúzni magukból.

— De úgy ám! A kopenhágaiak nagyszerű egy nép! — kiáltott a pálinkafőző. — Éljenek a kopenhágaiak.

— Éljenek a kopenhágaiak! — kiáltották mindenfelől.

— En csak azt szeretném látni, milyen pofát vágnak a zsidók, ha majd térdre rogyva kapják a jó öreg bunyót és imádkoznak: Abrahám, Izsák és Jákob segits meg! — Abrahám, Izsák és Jákob benne hagyják őket a lében, — kiáltott a fiatal kereskedő és hangosan nevetett.

— No ezt nem lesz nagyon nehéz meg-látnia, — mondotta jelentős pillantással Carszen a mészáros.

— A zsidót agyonverni nem bűn! — ordított Grün, a félévállás sekrestyés. — Hiszen a zsidók gyilkolták meg Krisztust.

— Es most kiszipolyoznak bennünket, keresztényeket, vérig és csontig, — kiáltott egy másik.

— És az ilyen jöttment fajta még különbnek tartja magát, semhogy olyat egyen, mint más keresztény ember! mondotta a mészáros. — Ha én marhat vágok, azt minden emberfia jónak találja, csak éppen a zsidók nem. Hüü, van azoknál előbb gajdolás, imádkozás, kézművés, míg valami ökor abban a szerencsében részesül, hogy zabálnak belőle. Hát mit képzél magáról ez a szemét fajta?!

(Folytatása következik.)

Románia be-
uj fejjel bővül. B-
atszervezési kísér-
ajándékozták meg
már átvettek res-
székeiket is elfo-
hátra, hogy a né-
termetségét a po-
lamenti küzdelem-
lálkozni a négy u-
nyájukra igen fon-
nehezedik.

Saveanu N.
népjóléti miniszter
rült be előzőt hu-
ramjával a parlam-
kitásokkal majdné
résztvevő mint lib-
háboru kitörése e-
Putna megyében
előadója volt a pé-
rült közlebbi érin-
elmúlt parlamenti
irati javaslatot és
gatási reformjavasla-
ban nem lesz tulsá-
munkügyi és nép-
Jonel két részre v-
lajdonképen feltáro-

A másik fél-
lescu. Ő kapta az
minisztérium másik
zetügyi minisztériu-
miniszterek között
tikai életben eddig
cikluson keresztül
parlamentben. Egy-
képviselőnek, akik
fivérnek. Az elmúlt
munkatársa volt a
kormányjavaslat ek-
miatt jutott most
tartoznak az összes

M. Lepadatu
egy miniszter erd-
temen a román tör-
legképzettebb szoc-
négy évvel ezelőtt
padatu kinevezése
szik. A kormány u-
dezni az erdélyi egy-
akarja vinni az erd-
házak egységesítésé-
programja igen ké-
hozzaértést igényel.
foglalkozott az egy-
problémákkal és a
kezekre van bízva.
telligenciája és szél-
teszi, hogy az orszá-
megértő barátot fog
miniszterben. Lepa-
ször is szánalmi fog
helyzetét, hogy az
rája anyagi gondok
misszióját.

Az új ipar
neve nem ismerete-
előtt. Tancred Co-
vezérigazgatója volt
hírhedt, mint hire-
deten mérnök volt a
végrehajtott Jasi o-
tette a timisesti—ja-
tiszttségével és szorg-
dóte fel magát mi-
csak a háboru alatt
tiann Vintila hadüg-
nyek vezérigazgató-
neveztek ki a közle-
háboru után ő lett
ő vállaira hárult a
kája, amit a legkiel-
Uj állásától a gazda-
mert Constantinescu
bebocsátásának volt
zik, úgy Constanti-
szolgálatokat tehet a

Prozatai

Amerika zsidó-
nita agitációt

hogy a palesztin-
akadályok, ame-
kongresszus meg-
alesztinai kormány
alanul

eket a már rég-
sön kibocsátása
lesztina termé-
eltárása.

st ad ama meggyő-
sönt a világ zsidó-
le fogja jegyezni,
kölcson hasznára
nak. A kongressz-
gához, hogy az ed-
ekben vegyen részt
kájában.

bizottságot küld
zetének tanulmá-
különböző orszá-
indított numerusz
akat és kijelenti,
ljes erejével segí-
sidóságát az egyen-
mben.

elállítja meg,
megadta az egyen-
észt azonban saj-
es diákmozgalmak
ány minden erejé-
sidók elnyomására

zülő táviratot küld
onista világszer-
fejezi ki a zsidó
iási munkájáért,
merikában tartoz-
szintén felbecsül-
zsidó Palesztina

at az új vezetősé-
otta meg: Disz-
Stephen Wise, al-
muel Untermayer,
Brainin és Joseph

artama alatt az
guagyobb figye-
at és a hozott
mint a nemzsidó
éséget tulajdonit.
kormány
portugál kormány

nyolódásra áll a
a borbély titkolt
raiak elég kemény
jenek gunyt űzni

ágaiak nagyszerű
főző. — Eljenek
gaik! — kiál-

m látni, milyen
d térdre rogyva
nádkoznak: Ab-
g! — Ábrahám.

öket a lében,
angosan nevetett.
ron nehéz meg-
antással Carszten

nem bűn! —
styés. — Hiszen
ust.

nak bennünket,
— kiáltott egy

ja még különb-
at egyen, mint
a a mézáros. —
inden emberfia
dók nem. Hüh,
közás, kézművés-
ésében részestül.
képzelt magáról
Folytatása következik.

Négy új miniszter

(Portrék)

Románia belpolitikai életének galériája négy új fejjel bővül. Bratianu Jonel hosszas kormány-atszervezési kísérletei végül is négy új miniszterrel ajándékozták meg az országot. Az új miniszterek már átvették reszortjaikat, a parlamenti bársonyszékeiket is elfoglalták, most már csak az van hátra, hogy a négy új miniszter bizonyítsa rátermettségét a posztján. A következő hónapok parlamenti küzdelmeinek hevében sokszor fogunk találkozni a négy új miniszter nevével, mert mindnyájukra igen fontos feladatok megoldásának sulya nehezedik.

Saveanu N. N., az új közegészségügyi és népjóléti miniszter focsani ügyvédi irodájából került be ez előtt husz évvel a liberális párt programjával a parlamentbe. Azóta rövidebb megszakításokkal majdnem minden parlamenti cikluson részt vett mint liberális képviselő. Közvetlenül a háború kitörése előtt két évig prefektus volt Patna megyében. Az egyik Bratianu-kabinet alatt előadója volt a pénzügyi bizottságnak és ekkor került közelebbi érintkezésbe Bratianu Vintilával. Az elmúlt parlamenti cikluson ő szövegezte meg a felirati javaslatot és tevékeny részt vett a közigazgatási reformjavaslat kidolgozásában is. Reszortjában nem lesz tulságosan sok dolga, mert az eddigi munkügyi és népjóléti minisztériumot Bratianu Jonel két részre választotta és így Saveanu tulajdonképpen feltárcás miniszter lett.

A másik feltárcás miniszter N. D. Chirculescu. Ő kapta az eddigi munkügyi és népjóléti minisztérium másik felét, munkügyi és szövetkezetügyi minisztérium címén. Chirculescu az új miniszterek között a legfiatalabb. A nyilvános politikai életben eddig nem igen hallatta hangját. Több cikluson keresztül képviselte a liberális pártot a parlamentben. Egyike azoknak a fiatalabb liberális képviselőknél, akik fanatikus hívei a két Bratianu-tívrének. Az elmúlt ülésszakon egyik leglelkesebb munkatársa volt a miniszterelnöknek. Ő volt az alkotmányjavaslat előadója. Valószínűleg ezen érdeme miatt jutott most bársonyszékhez. Reszortjához tartoznak az összes munka és szövetkezeti ügyek.

M. Lepadatu, az új kultusz- és szépművészetügyi miniszter erdélyi ember. A kolozsvári egyetem a román történelem tanára, egyike a párt legképzettebb szociológusainak és történészeinek. négy évvel ezelőtt iparügyi államtitkár volt. Lepadatu kinevezése igen szerencsés választásnak látszik. A kormány ugyanis radikálisan akarja rendezni az erdélyi egyházak jogi helyzetét és keresztül akarja vinni az erdélyi és regáti görögkeleti egyházak egységesítését is. A kormány egyházügyi programja igen kényes és sok körültekintés és hozzáértést igényel. Lepadatu tanár évtizedekig foglalkozott az egyháztörténelmi és egyházfejlesztési problémákkal és a program keresztültvitelére avatott kezére van bízva. Lepadatu professzor európai intelligenciája és széleslátókörü műveltsége bizonyossá teszi, hogy az ország kulturális és művészeti élete megérdemelt barátot fog találni az új szépművészetügyi miniszterben. Lepadatu kijelentése szerint legelőször is szánálni fogja a kolozsvári román opera helyzetét, hogy az ország egyik legpompásabb operája anyagi gondok nélkül folytathassa kulturális misszióját.

Az új ipar és kereskedelemügyi miniszter neve nem ismeretlen a közvélemény széles rétege előtt. Tancred Constantinescu eddig a vasutak vezérigazgatója volt és ebbeli minőségében inkább hírhedt, mint híressé tette nevét. Pályájának kezdetén mérnök volt Jasiban. Akkor tűnt fel, amikor végrehajtotta Jasi csatornázási munkálatait. Ő építette a timisesti—jasi vízvezeték vonalat. Műszaki tisztviselével és szorgalmával egyre magasabbra kúzdotta fel magát műszaki pályáján. A politikába csak a háború alatt sodródott be, amikor is Bratianu Vintila hadügyministersége alatt a munició-
ügyek vezérigazgatója lett. Később államtitkárrá nevezték ki a közlekedésügyi minisztériumban. A háború után ő lett a vasutak vezérigazgatója. Az ő vállaira hárult a vasutak reorganizációjának munkája, amit a legkielégítőbb mértékben oldott meg. Új állásától a gazdasági politika változását remélik, mert Constantinescu tudvalevőleg a külföldi tőke bebecsátásának volt harcos híve. Ha ez bekövetkezik, egy Constantinescu új reszortjában hasznos szolgálatokat tehet az országnak.

Kampóskeresztes röpcédulák Kolozsvár falain

Antiszemita röplapokkal árasztották el a várost. A rendőrség eltávolította a röplapokat a falakról. Popovici rendőrprefektus nyilatkozata. Hadbírótság előkerülnek a plakátragasztók

(Kolozsvár, október 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt eddig ismeretlen emberek és csoportok az éjszaka sötétjében hatalmas fekete kampóskeresztekkel festették tele Kolozsvár falait. Amakidején a rendőrség nem tulajdonított különösebb fontosságot ennek és nem is indított nyomozást a tettesek kilétének kiderítésére.

Tegnap a késő esti órákban titokzatos kezek a város majdnem minden utcájának falait és ablakait apró röpiratok százaival ragasztották tele. A románnyelvű röpcédulák magyar fordítása így hangzik:

In hoc signo vinces!

(E jelben győzni fogsz!)

Románia a románoké!

Zsidók ki Palesztinába!

Nemsokára felharsanna a kürtök!

Az apróbb röpcédulákon kívül a jellegzetesebb utcasarkokra néhány nagyobb színes plakátok is felragasztottak. A színes plakátok szövege az utolsó sor kivételével teljesen megegyezett a röpcédulák szövegével. A plakát utolsó sora így szól: Nemsokára riadót fujnak a kürtök.

A plakátragasztók este kilenc óra körül kezdték meg működésüket és tíz óraker este már az egész várost elárasztották röpcéduláikkal. Különösen sok röpcédula és sok plakát jutott a zsidó középületre, amelynek falait és ablakait sűrűn tele ragasztották. Némely utcában a zsidó orvosok és

Győzött az angol álláspont a jóvátételi kérdésben

Németország is helyet kap a szakértői bizottságban. Anglia erélyesen állást foglal a szeparatista mozgalom ellen. Megingott a Baldwin-kormány helyzete Koalíciós kormány alakul Angliában

(London, október 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) Baldwin miniszterelnök beszédében foglalkozott a német helyzettel és kijelentette, hogy Németország bármely részének különválása a versaillesi szerződés megszegését jelenti, mert a jóvátétel megfizetését évekre kitolná. A versaillesi szerződésnek ilyen értelmezése lehetetlenné teszi a francia tervek megvalósítását.

Ezzel kapcsolatban a „Petit Parisien“ azt írja, hogy lord Curzon angol külügyminiszter ma jegyzéket nyújtott át a Quai d'Orsay-n. A jegyzékben Anglia kifejti, hogy a rajnai szeparatista mozgalom nem felel meg az ottani lakosság érzelmeinek. A franciák és belgák magatartása a megszállott területeken nincs összhangzásban a versaillesi békeszerződéssel. A maga részéről

Anglia a szeparatista kormányt sem de jure, sem de facto nem ismeri el.

Páris, okt. 31. Kedden délután a jóvátételi bizottság eszmecserét folytatott Németország fizetőképessége ügyében. Valószínűleg a Curzon-féle jegyzék hatása alatt a tanácskozás során az angol-belga álláspont győzött a franciával szemben. Megállapodtak, hogy a németeket csak az ezután megalakítandó szakértői bizottság munkálataiba vonják be. Ugyancsak megállapodás történt, hogy Stresemann német kancellár október 24-iki jegyzékére a következőket válaszolja a jóvátételi bizottság:

A német fizetőképesség megvizsgálására vonatkozó kérelmet az érdekelt hatalmak teljesítik, Németország szakértőit

egy későbbi időpontban meg fogják hallgatni.

Megállapodtak abban is, hogy a szakértői bizottságban mely államok képviselői vesznek majd részt.

Berlin, október 31. Az a tény, hogy Baldwin végre erélyes fellépésre szánta el magát, még nem simította el a brit kormányban támadt megosztást. Sőt a londoni „Daily Express“ szerint a francia politikával szemben való állásfoglalás miatt támadt nézeteltérés után újabb ellentét merült fel az angol kormányban a munkanélküliség megszüntetését célzó védővám kérdésében. Komoly politikai körökben lehetségesnek tartják, hogy

a Baldwin-kabinet beadja a lemondását,

ügyvédek címtábláin két-három röpcédulával keresztülragasztották az illető orvosok és ügyvédek neveit.

A rendőrprefektus, aki tudomást szerzett a plakátragasztók munkájáról, nagyobb rendőri készsültséget vezényelt ki az utcákra azzal az utasítással, hogy távolítsák el a röpcédulákat a falakról és a plakátragasztókat állítsák elő a rendőrségre. A kivonult rendőrfőnökök meg is tisztították a falakat a röpiratoktól és a plakátoktól, az in flagrantin ért plakátragasztókat pedig előállították a központi rendőrségen.

Ma délelőtt felkerestük Popovici rendőrprefektust, aki a nyomozás eddigi eredményeiről munkatársunk kérdéseire ezeket mondotta:

— A plakátragasztások ügyében a rendőrség teljes apparátussal indította meg a nyomozást. Az éjszaka során több egyént állítottunk elő, akiket kihallgatásuk után szabadonbocsátottunk. A letartóztatottak vallomásairól és kilétükről mindaddig míg a vizsgálat nincs teljesen befejezve, a nyomozás érdekében nem adhatok felvilágosítást.

Az eddigi nyomozás még nem tudta kideríteni, hogy melyik nyomdában készültek a röpiratok az azonban kétségtelenül kiderült, hogy a röpiratokat és a plakátokat nem kolozsvári nyomdában készítették. Az eddigi jelek szerint a nyomtatványokat egyik szászvárosi nyomda készítette.

— A plakátragasztókat nem tartóztathattuk le, mert a törvény rendelkezései szerint kihágás vagy vétség miatt senkit sem lehet letartóztatni. Az eljárást megindítottuk ellenük és tekintettel az ostromállapotr, az iratokat áttettük a katonai ügyészségre, amely el fogja bírálni ügyüket

melynek egyik tagja, Churchill gyarmatügyi miniszter már is ellenzékbe ment át. Valószínű, hogy Baldwin lemondása esetén Lloyd George bevonásával koalíciós kormány alakul.

Hervay amerikai nsgykövet bucsubeszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy az észak-amerikai Unió és Nagybritannia között az összes függő kérdések tisztáztattak, úgyhogy a két hatalom most már egymás oldalán haladhat.

London, október 31. Az angol kormányt Washingtonból értesítették, hogy Amerika elfogadhatónak tartja Poincaré javaslatát. A minisztertanács erre utasította Curzon külügyminisztert, hogy a kiküldendő szakértői bizottság munkaprogramjának összeállítására lépjen érintkezésbe Párisai, amellyel közölje, hogy az angol kormány siettetni fogja a szakértői bizottság munkáját.

Bajorország nem fizet adót a birodalomnak

München, október 31. Az a berlini híradás, mely szerint Stresemann kaneellár és a bajor diktátor közti viszony megjavult volna, korainak bizonyult. Kahr dr. utasította Bajorország valamennyi adóhivatalát, hogy novemberben már ne szedjék be a birodalmi adókat és illetékeket. Ezzel a rendelettel Kahr súlyosan megsértette a birodalom szuverénitását.

Politikai gyilkosság Bulgáriában

Szófia, okt. 31. Ghenardjew volt miniszter meggyilkolták. Gesow, egykori bolgár meghatalmazott miniszter Berlinben és Konstantinápolyban, aki Ghenardjew társaságában volt, súlyosan megsebesült. A nyomozást megindították.

Szakítottak a német szociáldemokraták és kommunisták

Berlin, október 31. A kommunisták párt ultimátumot intézett a szociáldemokratákhoz, melyben felszólította őket, nyilatkozzanak, hajlandók-e közös frontba tömörülni vele. A szociáldemokrata párt, tekintettel a kommunisták hamburgi, szászországi és egyebütt viselt dolgaira, válaszában elutasította az együttműködést.

Izmed pasa az új török kormányelnök

Konstantinápoly, október 31. Az angorai nemzetgyűlés elfogadta Fethy bej nagyvezír lemondását és Izmed pasát bizta meg a kabinet-alkalakkal.

A CFR autonómiája

Tancred Constantinescu törvényjavaslata

(Bukarest, október 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hogy a romániai államvasutakat teljesen mentesítsék a politikai változások okozta kényszerűségek alól, Tancred Constantinescu, a jelenlegi ipari és kereskedelmi miniszter még mint a CFR. vezérigazgatója törvénytervezetet dolgozott ki a vasutak autonómiájáról. Ez a tervezet még ebben a parlamenti ülészakban tárgyalás alá kerül. Főbb pontjai a következők:

A román államvasutak kizárólag az állam tulajdonában maradnak. Igazgatásukat és hasznosításukat tehát egy az állam ellenőrzése alatt álló állami igazgatóság fogja végezni.

A CFR. adminisztrációja mentes mindenemű adó alól. Az államvasutak részére importált felszerelési kellékek, valamint minden egyéb vasúti anyag behozatala vámentes. A törvénytervezet további pontja a technikai vezérigazgatóság szervezésével foglalkozik. A vezérigazgatót ezentúl a tanács kebeléből választják, működésének időtartama 6 esztendő. Szabályozzák a kerületi igazgatóságok hatáskörét is. A kerületi igazgatók szintén választás útján nyerik el hivatalukat, melyek tartama ugyan csak 6 esztendő. A kereskedelmi minisztériumban egy főtanácsadó szerv létesítetik, melynek címe: Consiliul superior consultativ.

A tervezet ezután a CFR-nek a háború folyamán elpusztult anyaga pótlásával foglalkozik és megállapítja az állam kötelezettségét az új anyagok beszerzéséhez szükséges pénzeszegeknek folyósítására.

A háború utáni pótlások összegével nem lehet a CFR. rendes költségvetését megterhelni, minthogy ezek előirányzásáról az állam külön köteles gondoskodni.

Görögországban üldözik a román kisebbséget

(Bukarest, október 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) A macedón-román tanulóifjúság panaszos levelet intézett az „Universul” szerkesztőségéhez, amelyben az ottani fajpolitika miatti szenvedéseit sorolja fel.

A panasz szerint a Görögmacedóniában élő románságot minden jogából, társadalmi és kulturális pozíciójából kiszorítani igyekeznek az ottani hatóságok. A hatóságok sorra zárják be a románnyelvű kulturális intézményeket és a román intelligenciának jelentékeny részét a határon túlra tették ki. Nem akarják elismerni az ottani román népkisebbség nemzeti jogait és ezt mindenütt éreztetik. A kormány és a hatóságok nemrégiben egymillió kisázsiai és tráciai görög menekültet fogadtak be az országba. Ugyanakkor azonban az évszázadok óta ott élő román lakosságot

minden tekintetben zaklatják.

Több román családot kilakoltattak lakásukból és ezekben a lakásokba görög menekülteket helyeztek el. Panaszra már nem is mernek menni, mert a hatóságok a görög fajú lakosság pártján állanak. Az utóbbi napokban annyira fajultak a görög macedóni állapotok, hogy több megtorlatlan gyilkosság is történt. Különösen Meglenia, Veria, Vodena vidékein

elviselhetetlen a román kisebbség helyzete.

A macedón-román diákok átiratukban arra kéri nagyromániai fajtstvéreiket, hassanak oda, hogy ha már mint nemzetiséget nem becsülik meg őket a görögök, legalább minimális emberi jogokat adják meg.

A jugoszláviai román iskolák sorsa

Az „Universul” tegnapi számában egy interjú közölt Trifunovic jugoszláv közoktatásügyi miniszterrel a bezárt jugoszláviai román iskolák ügyében. Az interjú szerint a román kormány ebben a kérdésben még semmiféle intervencióval nem fordult a jugoszláv kormányhoz.

Duca külügyminiszter az interjúval kapcsolatban kommunikált tett közzé, amelyben megállapítja, hogy az „Universul” tudósítója bizonyára tévesen interpretálta a jugoszláv közoktatásügyi miniszter szavait, amikor azt állítja, hogy a kormány részéről semmiféle intervenció nem történt, mert hogy történt, bizonyítja az is, hogy november 16-án Temesvárt összejöttek a román és jugoszláv delegátusok ennek a kérdésnek a megtárgyalására.

Az „Universul” a külügyminiszteri kommunikációhoz megjegyzi, hogy tudósítója szövegében írta le a jugoszláv közoktatásügyi miniszter kijelentéseit.

A pénzügyminiszter a bankjegyszaporítás mellett döntött.

Tanácskozások a lej megszállásának érdekében

(Kolozsvár, okt. 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ugyilátszik Bukarest közgazdasági körei az utolsó órában kormánykörökkel egyetértően sürgős lépéseket tesznek a pénzügyi enyhítésére. A romániai bankszövetség Oromolu, a Banca Nationala kormányzójának elnökletével hosszabb és behatóbb tanácskozásokat folytatott arról, hogy miként lehetne a pénzügyi életet, rövidesen megbénítja az ország gazdasági életét, rövidesen segíteni. A tanácskozások iránya az volt, hogy a kérdést most már csak úgy lehet megoldani, hogy ne legyen provizórikus jellege, hanem az enyhülés tartós maradjon. Egyuttal olyan megoldást kell találni, amely biztosítja a lejnek egy a belföldi, mint a külföldi relációkban való belső értékét. Fontos, hogy pénzügynek a külföldön épolyan bevásárló ereje legyen, mint itthon. Bukaresti jelentés számol be egyébként arról is, hogy a pénzügyminiszter előkelő bankemberekkel és pénzügyi szaktekinetelyekkel tanácskozást folytat abban az irányban, mint lehetne a bankjegyek szaporítását eszközölni anélkül, hogy ez a körülmény a lej árfolyamát itthon és a külföldön károsan befolyásolná.

Tudósításaink a következők:

Bukarest, október 31. A román bankszövet-

Kiújult az Argetoianu-affér

(Kolozsvár, okt. 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) A belpolitikai élet legújabb szenzációja az, hogy Argetoianu-ügy újra kiújult. A néppárt Argetoianu-afférja már valóságos tengeri kígyóvá nőtte ki magát. Nyolc hónappal ezelőtt robbant ki Argetoianu és Averescu között az ismeretes ellenségeskedés. Azóta átlag hetente kétszer kibékült a két pártvezér és hetente kétszer újra összekülböbzött.

Pártterkezetek, körzeti gyűlések és személyes tanácskozások egész özönét rendezték meg a semleges párttagok a két vezér kibékítésére. Néhány hónappal ezelőtt Goga vetette latba minden befolyását, hogy az ellentéteket elsimítsa.

Goga intervenciója látszólagos eredménnyel járt. Sikertült kibékíteni a két pártvezért és úgy látszott, hogy a békét végleg megpecsételték. Ma azután kiderült, hogy a tengeri kígyónak hiába vágta le a fejét.

A „Lupta” szerint ugyanis az Averescu-pártban a válság súlyosbodott. A vlaskai szervezet elnöke már lemondott és más szervezetek is bomlásnak indultak. A lap úgy tudja, hogy Argetoianu visszaérkezése után azonnal ki fog lépni a néppártból. Averescu tábornok letiltotta az Argetoianu hazaérkezése alkalmával tervezett fogadtatási ünnepséget, azonban a volt belügyminiszter hívei ennek dacára ünnepélyesen fogadják vezérüket.

— Uj kereskedelmi államtitkár. Bukarestből jelentik: Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszter államtitkárává dr. Anghelescu kereskedelmi minisztériumi igazgatót neveztek ki.

— Az adózások ellenőrzése. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumban az adóelvitel ellen új eljárási szabályzatot dolgoztak ki a közvetített adók ellenőrzéséről. A szabályzat szerint a kereskedelmi vállalatok és ipari üzemek adójának ellenőrzését detektívek fogják megejteni. Ugyanezzel a rendszerrel próbálkoztak az elmúlt esztendőben Magyarországon, ahol azonban a közvélemény nyomása alatt ezt a rendszert, amelyet helyettesíteni lehet sokkal egyszerűbb rendszerrel, elejtették. Minthogy a szabályrendelet még nem jutott el a pénzügyminisztérium végrehajtó hivatalaihoz, nem bizonyos, hogy a tervezett intézkedést fentartják.

— A kereskedők tüntető nagygyűlése. A kereskedők bukaresti tüntető nagygyűlése és ezzel kapcsolatosan a monstre-felvonulás az eddigi intézkedések szerint november 26-án fog lezajlani. A gyűlésen az általunk már többször ismertetett sérelmeken kívül tárgyalni fogják azokat a rágalmakat is, amelyeket a kereskedelem ellen teljesen indokolatlanul hoznak fel. A közönség, amely ki van szolgáltatva például a cukorgyárak ármegállapításainak, a kereskedőket okolja a cukorárak folytonos emelkedéséért. A kongresszuson ezeket a mizériákat is szóváteszik és követelni fogják az indokolatlan drágítás kormányhatósági eszközökkel való beszüntetését.

szövetség tegnap gyűlést tartott Oromolunak, a Banca Nationala kormányzójának elnökletével, aki előzőleg hosszabb tanácskozást folytatott Bratianu Vintila pénzügyminiszterrel.

Az ülésen a szövetség alelnökeivé Blanck Móricot, a Banca Marmorosch vezérigazgatóját és Stefanescu, a Banca Romaneasca igazgatóját választották meg, majd megalakították az igazgatóválasztmányt is, melyben a csatolt területek képviselői is helyet foglalnak.

Az ülés napirendjén szerepelt az a kérdés, alkalmas-e a jelenlegi helyzet új bankjegykibocsátásra, továbbá, milyen hitelre van joguk az egyes bankoknak a Banca Nationalánál, továbbá, hogy az egyes bankok, alaptökéjükhez viszonyítva, mily arányban létesíthetnek ipari és kereskedelmi vállalatokat.

Tekintettel a tárgy nagy fontosságára, az ülést holnap folytatni fogják.

Bukarest, október 31. A „Plutus” című közgazdasági lap szerint Bratianu Vintila pénzügyminiszter ugyilátszik meggyőződött arról, hogy a bankjegyszaporítás okvetlenül szükséges és most már csak azokat a módokat tanulmányozza, amelyek lehetségessé teszik a banjegyszaporítást, anélkül, hogy az a lej árfolyamát károsan befolyásolja.

A mai valutapiac

A helyi valutapiac elég üzleti élénkséggel indult. Minthogy Párisban, éppúgy mint Zürichben, több pontnyi emelkedés volt, meglehetősen lanyhulás nyilvánult meg a nyugati értékekkel szemben. A lej az egész vonalon szilárdult és bankkörökben úgy vélik, hogy ez a szilárdulás, legalább egyelőre, tartani fogja magát. Forgalmaztak: osztrák koronát 340—342-vel, magyar koronát 135—138-cal, cseh koronát 604—607-tel, font sterlinget 934—937-tel, francia frankot 1218—1222-vel, svájci frankot 3690—37-tel, dollárt 207—208-cal, olasz lírát 934—938-cal, dinárt 240—245-tel.

Október 31-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

8800—9000 külf. magyar koronát,
13500—13800 belf. magyar koronát,
0.10.09—0.10.16 font sterlinget,
7.50—7.60 francia frankot,
2.50—2.65 svájci frankot,
0.47.38—0.47.40 dollárt,
9.34—9.38 olasz lírát,
34000—34200 osztrák koronát,
16.10—16.14 cseh koronát,

Valutapiac október 31-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1205, London 929, Newyork 207.5, Róma 930, Zürich 37.00, Prága 600, Bécs 29.60, Budapest 105, Varsó 2.

Bukarest. Valuták: Napoleon 810, márka —, leva 200, török lira 125, font sterling 950, francia frank 1240, svájci frank 39.5, olasz lira 3940, drachma 400, dinár 250, dollár 213, lengyel márka 170, osztr. korona 31, magyar korona 80, cseh korona 620.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Newyork 560¹/₂—561.50, London 2519.5—2520, Páris 33.02—33.10, Milano 2525—2526.5, Prága 1647.5—1647.5, Budapest 305—305, Belgrád 665—665, Bukarest 269.5—269.5, Varsó 3—3. Bécs 79—79 Berlin 52.62¹/₂—48¹/₂.

Állásfoglalás a dongakiviteli tilalommal szemben. A kormány, mint ismeretes, legutóbb eltiltotta a donga kivitelét. Az intézkedés nagy kárára van az erdélyi faiparnak, mely már békében is jelentékeny mennyiségű dongát szállított Franciaországba. A kiviteli tilalom ellen a brassói fakörzet a többi körzettel együttesen erélyes akcióra készül. November 3-án Kolozsváron értekezlet lesz, melyre az összes dongatermelőket meghívták. A brassói fakörzet a termelőket felhívta készleteik bejelentésére, hogy a belföldi szükséglet bővítésének fedezése kimutatható s a kivitelre váró felesleg statisztikailag kimutatható legyen.

— Az állam illetékvédelme szeptemberben. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium kimutatása szerint ez év szeptemberében 124 millió 749 ezer 716 lej bélyeg és jogilleték tolyt be. Április elsejétől, vagyis a költségvetési év kezdetétől 676 millió 482 ezer 576 lej volt az állam illetékbévétele. Ez az összeg 91 millió 274 ezer 147 lejjel haladja meg a költségvetésben előirányzott összeget.

Az Uj Kelet az egyet napilapja

Felelős szerkesztő: D

Az Uj Kelet cikkeinek jelölésével engedélyezett

Előfizetési árak: Egy félévre 320 lei

Romániában és külföldön Rador Publicita hirdetési iroda

— Jacobovici katedrjától. Jaco

tem európai híri

egyetem mult évi

több ízben erélyes

egyetemi mozgalom

fessor, akinek nagy

egyetemi kifejlés

csoportjának köréb

Az elmult tanévben

többször tanujelét is

jának. Több tunte

ismeretlen tettesek

mult vasárnap, m

tette, az egyetem

a diákság egyrésze

ellen. Jacobovici re

lemondott katedrját

karestbe. Jacobovici

keny veszteség ért

város tudományos

ideiglenesen Radul

— „Béke és

tünk.” Szatmárról

tonai ellenőrző szem

Délelőtt folyamán m

nagygyakorlatát. M

kulturális intézmény

város által a tisztele

banketten, amelyen

katonai előkelőségei

polgármester nyitott

aki a királyi család

A felköszöntőre Pet

— Köszönetet

nek, különösen ped

fogadtatásért, amely

tettek. Majd így

zöttünk és jó egye

a nép kulturájának

a más, velünk egy

ásásával, hanem csa

erhetjük el. Petala

hatást gyakorolt az

— Megtörté

lások Kolozsváron

ülését az uj kolozs

bizottságban a tép

város képviselőin k

tulajdonosok delegá

roketben egy-egy re

süket és helyszini s

rajz alapján javasla

fektusnak a rekvir

ben a vegyesbizotts

lakást. A bizottság

kelteket lakásokon

leti kapitány. Az

dán és szombaton

— Lemond

főigazgatója. Buk

Scupiewski, a mun

igazgatója benyujto

— Pályázat

Bukarestből jelen

vonatkozó ajánlatok

a pénzügyminiszter

nikkelvevételeből f

millió 2 lejes és 1

kiírva az árlejtés,

belga, francia, ang

bizottság az ajánlat

— Bérlok

Bukaresti tudósító

a Lakásbérlők Sz

gresszusra gyűlnék

szervezetének vezet

egyesületeinek kik

tésének módzatait

termében nagygyűl

meit teszik szóvá.

mellett

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Elfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Romániában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (București, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

Jacobovici sebészprofesszor megvált katedrájától. Jacobovici Jacob, a kolozsvári egyetem európai híru sebészprofesszora, a kolozsvári egyetem múlt évi rektora, rektori működése alatt több ízben erélyesen állást foglalt a kolozsvári egyetemi mozgalom ellen. Emiatt Jacobovici professzor, akinek nagy érdemei vannak a kolozsvári egyetem kifejlesztése körül, a román diákság egyik csoportjának körében elvesztette népszerűségét. Az elmúlt tanévben a román diákság egy része többször tanujelét is adta a rektor elleni antipátiájának. Több tüntetést rendeztek ellene, egy ízben ismeretlen tettesek az ablakán is belöttek. Az elmúlt vasárnap, mint azt az Uj Kelet is jelentette, az egyetem ünnepélyes megnyitó ünnepségén a diákság egyrésze újra tüntetett a volt rektor ellen. Jacobovici rektor a történetek hatása alatt lemondott katedrájáról és már el is utazott Bukarestbe. Jacobovici professzor távozásával érzékeny veszteség érte a kolozsvári egyetemet és a város tudományos életét. Jacobovici professzort ideiglenesen Radulescu magántanár helyettesíti.

„Béke és egyetértés legyen közöttünk.” Szatmárról jelentik: Petala tábornok katonai ellenőrző szemléje során Szatmárra érkezett. Délelőtt folyamán megtekintette a 87. gyalogezred nagygyakorlatát. Napközben meglátogatta a román kulturális intézményeket, majd este résztvett a város által a tiszteletére rendezett banketten. A banketten, amelyen a város összes polgári és katonai előkelőségei résztvettek, Ferencz Ágoston polgármester nyitotta meg a pohárköszöntők sorát, aki a királyi családot és Petala tábornokot élte. A felköszöntőre Petala tábornok válaszolt.

Köszönetet mondok Szatmár közönségének, különösen pedig a polgármesternek azért a fogadtatásért, amelyben ebben a városban részesítettek. Majd így folytatta: Béke legyen közöttünk és jó egyetértés! Sokat kell dolgoznunk a nép kulturájának fejlesztéséért. Ezt azonban nem a más, velünk együtt élő népek kulturájának aláásásával, hanem csak saját kulturánk emelésével érhetjük el. Petala tábornok pohárköszöntője még hatást gyakorolt az összes jelenlévőkre.

Megtörténtek az első lakásrekvirálások Kolozsváron. Szerdán délután tartotta első ülését az új kolozsvári lakáshivatal. A vegyesbizottságban a terparancsnokság, a rendőrség és a város képviselőin kívül most már a lakók és ház tulajdonosok delegátusai is résztvettek. Minden kerületben egy-egy repülőbizottság járta be a lakásokat és helyszíni szemle, valamint a csatolt tervrajz alapján javaslatot tettek Popovici rendőrprefektusnak a rekvirálható lakrészekről. Első ülésben a vegyesbizottság tizenkét igénylőnek utalt ki lakást. A bizottság tárgyalásai zártak, az érdekelteket lakásukon hallgatja ki az illetékes kerületi kapitány. Az ötös vegyesbizottság minden szerdán és szombaton ülésezik.

Lemondott a munkásbiztosítópénztár főigazgatója. Bukaresti tudósítónk jelenti: Dr. Scupiewski, a munkásbiztosítópénztár központi főigazgatója benyújtotta lemondását.

Pályázatok az új ércpénz verésére. Bukarestből jelentik: A román ércpénz verésére vonatkozó ajánlatokat október 25-én bontották fel a pénzügyminiszteriumban; az új ércpénz réz- és nikkelkeverékből fog állani és ez alkalommal 50 millió 2 lejes és 100 millió 1 lejes verésére volt kiírva az árlejtés, amelyre tíz ajánlat érkezett belga, francia, angol, svájci és német cégektől. A bizottság az ajánlatokról november 10-ig dönt.

Bérlők nagygyűlése Bukarestben. Bukaresti tudósítónk jelenti: November harmadikán a Lakásbérlők Szövetségének helyiségében kongresszusra gyűlnek össze a lakásbérlők bukaresti szervezetének vezetői és az egész ország hasonló egyesületeinek kiküldöttei, hogy a szervezet kiépítésének módjait megbeszéljék. Másnap a Dacia termében nagygyűlés lesz, amelyen a bérlők sérelmeit teszik szóvá.

Ujabb letartóztatások a kémkedési perben. Bukarestből jelenti tudósítónk: Az új kémkedési ügyben egyre tolyik a nyomozás. Ujabbban négy asszonyt tartóztattak le, akiket azzal vádolnak, hogy Beszarábia és Bécs között rendszeres kémvizitációt teljesítettek. A nyomozó katonai hatóságok egyelőre semmiféle részletet sem közölnek a lapokkal.

Désen új vízműveket építenek. Kolozsvár mintájára Dés lakosságának is évek óta sok kellemetlensége van a víz miatt. A város régi vízműveit ugyanis teljesen rossz talajon építették fel és a víz idővel annyira eliszaposodott, hogy ihatatlan, másrészt pedig egyáltalán nem elégíti ki a szükségletet. Az egyre súlyosabban érezhető vízhiány arra indította a városi tanácsot, hogy tervbe vegye egy új vízmű építését, melyhez a Szamos szolgáltatója a vizet. Értesülésünk szerint a város polgármestere érintkezésbe lép az Albina kolozsvári fiókjával, melytől ötmillió kölcsönt akar fölvenni ötvenévi amortizációra s ezzel a pénzzel fogják Dés új és modern szűrőkészülékkel ellátott vízműveit felépíteni.

Eljegyzés. Lebovits Márton és Fisch Irén Máramarossziget jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Ujra drágítják az újságpapírt. Bukarestből jelenti tudósítónk: A nyomdaipart kínosan lepte meg a papirkartell határozata, amellyel az újságpapír árát egyik napról a másikra kilöknék három, vagyis vagononként harmincezer lejjel emelte. A papírdrágítás a lapkiadók tudomása nélkül, minden előzetes tárgyalás mellőzésével történt. A bukaresti újságok kiadói az iparügyi miniszterhez fordulnak a sajtó helyzetét súlyosbító eljárás orvoslására.

Vonatösszeütközés Focsaninál. Focsaniból jelentik: Az itteni állomáson egy tolató mozdony teljes gözzel beleszaladt négy álló vagonba, amelyek közül egyik teljesen összetört, míg a többi három erősen megrongálódott. Emberéletben nem esett kár.

Czája János megnyerte Jágó három millióját. Budapestről jelentik: Czája János és Jágó birkózóbajnokok mérkőzése a fővárosi cirkuszban eldöntetlenül végződött. Czája tehát megnyerte a hárommillió koronát, amit Jágó helyezett letétbe annak, akit ő nem tud legyőzni.

Nyolcszázhetvenkilenc új tőzsdebizományi iroda. Budapestről jelentik: Ebben az évben 879 új tőzsde- és bankbizományi iroda nyílt meg a magyar fővárosban.

Kézrekerültek a pénzesutalványhamisítók. Lugosról jelenti tudósítónk: Az itteni postahivatalban egy jólöltözött fiatalember pénzesutalvány alapján tízezer lejt akart felvenni. A postafőnök alapos vizsgálat után arra a megállapításra jutott, hogy a pénzesutalvány hamis. A postaszemélyzet segítségével elfogta az illetőt és a rendőrségnek adta át, ahol kiderült, hogy az elfogott fiatalember egy jól-szervezett hamisítóbanda tagja, amely Brassóban, Nagyszébenben, Temesvárt ért el eddig nagyobb „sikereket” a posta terhére és ezáltal Lugoson próbált szerencsét.

A hűtlen asszony miatt. Bagarian Jakab fűszerkereskedő már régóta bosszút forralt Olasz Bertalan mátéfalvai gazda ellen, aki elcsábította a feleségét. Hétfőn este az üzlet előtt találkoztak. A kereskedő ütlegelni kezdte Olaszt, aki hirtelen kést rántott elő és ellenfele hátába szurta. Bagarian eszméletlenül esett össze. Olaszt letartóztatták, Bagariant pedig a sebészeti klinikára vitték.

Önvédelemből használta fegyverét. Tegnap este Nyerges László monostori lakos vadászatról jött haza. A monostori vámnál szembe jött vele Kováts Máté monostori gazdálkodó, aki kezében egy nagy fadorongot tartott, amellyel Nyerges felé suhintott. Az ütés elől Nyerges félreugrott és a következő pillanatban elsütötte vadászfegyverét. A golyó Kováts balláába fúródott. Nyerges a VI. kerületi rendőrségre szaladt, ahonnan Farkas rekvizitor kiszállt a helyszínre, ahol a tanuk kivizsgálása alapján megállapította, hogy Nyerges önvédelemből használta fegyverét, amiért szabadon is engedte, csupán egy jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Kovátsot a kiszállt mentők beszállították a sebészeti klinikára.

* Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sósborszesz, izmaink legjobb ápolója. Ügyeljünk a Diana névre.

Haláleset. Erdemes zsidó matróna költözött el tegnap az élők sorából, özvegy Janovitz Simonné. Ma délután három óraker temették a Mukácsy-utca 18 szám alatti gyászházba, ahol Glasner Akiba főrabbi tartott felette nagy gyászközönség előtt búcsubeszédet. Az elhunytban a kolozsvári Janovitz Géza, Vilmos és Farkas édesanyjukat gyászolják.

Zaklatják a vidéki italmérőket. Tudvalevő, hogy Muresán Septimiu, megyei prefektus a vidéki italmérések vasárnapi bezárását rendelte el. Már maga ez a rendelet is súlyos sérelme a kisvendéglősöknek és korcsmárosoknak anélkül, hogy a köznek használna, mert a vasárnapi korcsmazárás érvénye óta a falvak népének inni szerető része már szombaton ellátja magát vasárnapra is elegendő alkohollal. Csak a teljes alkoholtalalom lenne eredményes, amíg ez nincs érvényben, addig a vasárnapi szeszszünet csak szépségflastrum. A vasárnapi korcsmazárással kapcsolatban a sérelmek egész sorát zudítják a falusi italmérések tulajdonosaira. Megtörtént, hogy ott ahol a korcsma a lakás mellett van s a ház lakói a korcsmán keresztül juthatnak az utcára, az ellenőrző kifogásolta, miért van vasárnap nyitva a korcsmajtó és eljárást tett folyamatba. Ha valakinek, mint az vidéken oly gyakori, kereskedése van a korcsmája mellett, a kereskedést sem nyithatja ki vasárnap délelőtt, holott a mezőn elfoglalt lakosság főleg vasárnap délelőtt szokta konyhaszükségeit beszerezni. Különösen sérelmezik a vidéki italmérők, hogy egy jelentéktelenség miatt az italmérési engedélyek bevonásával tenyegetik őket. A prefektus humanizmusától és igazságérzetétől várják az érdekeltek, hogy kisebb helységek hatósági közegeinek tulbulgalmát kellő értékére redukálja.

Rektor nélkül a jásii egyetem. Bukarestből jelentik: Anghelescu közoktatásügyi miniszter elfogadta Simionescu jásii egyetemi rektor lemondását és intézkedett, hogy a jásii egyetemi tanács rektorválasztó ülését mielőbb megtartsa.

Cankoff bolgár miniszterelnök a román kormánytól másfélmillió levát követel. Bukarestből jelentik: A „Lupta” szerint Cankoff bolgár miniszterelnök levelet intézett a román kormányhoz, amelyben közli, hogy Stambulinszky a romániai parasztpártnak másfélmillió levát küldött volt annak idején a paraszt internacionálé bukaresti nemzetközi kongresszusának előkészítésére. Miután a bolgár kormány ezt a volt kormányelnök hivatalos visszaélésének tekinti, kéri a román kormányt, tartsa vissza ezt az összeget, illetőleg járuljon hozzá, hogy Bulgária Romániával szemben fenálló jóvátételi számlája javára írják. A „Lupta” úgy tudja, hogy Bratianu Vintila azt válaszolta a bolgár kormánynak, hogy nem ismerheti el ezt a követelést, mert a román kormány tudtán kívül végezték ezt a tranzakciót és a Cankoff-kormány érvényesítse polgári uton követeléseit azon román személyek ellen, akik a pénzt felvették.

Harmincmillió lej kölcsön Romániának. Bukarestből jelentik: Egy francia-román konzorcium Romániának ajánlatot tett, mely szerint nyugati valutában harmincmillió lej kölcsönt nyújt hétszázalékos kamatra, 50 évi amortizációra. Ezzel szemben a konzorcium kéri az állami petróleumterületek kiaknázási jogát, amelyek jövedelméből fedeznék az évi annuitásokat. A lap szerint az udvar és a szakértők körében a javaslatot kedvezőnek találják, Bratianu Vintila azonban még nem nyilatkozott.

A Radics-párt bevonul a skupstinába. Belgrádból jelentik: Radics külföldi akciójának sikereivel egyidejűen pártja, a horvát köztársasági parasztpárt is akcióba lép. Belgrádi parlamenti körökben ma az a hír terjedt el, hogy a hetven Radics-párti képviselő legközelebb meg fog jelenni a skupstina ülésén. Természetesen ma még senkinek sem áll módjában ellenőrizni, hogy a horvátok Belgrádban való megjelenésének híre mennyiben felel meg a valóságnak. Ezt csak s horvát blokk mondhatná meg, az pedig konokul és titokzatosan hallgat. Sokan azt hiszik, hogy a Kroséc-párt csak taktikai okokból terjeszti ezt a hírt, hogy a kormányt engedékenyebb magatartásra kényszerítse a szlovéniai közigazgatásra vonatkozó követeléseiket illetően. A horvátok belgrádi vendégszereplése tehát csak ügyes és ravasz taktika, amellyel megfélemlíteni és kellemetlen helyzetbe sodorni akarja Pasicot. A vendégszereplés — ezt megjósolhatjuk — éppen ezért nagyon rövid lesz, de ugyanakkor a vezér külföldi propagandája egyenesen a csúcspontig fog fokozódni.

* Ha gummi-óvszert vásárolunk, ne fogadjunk el mást, csak „Ollá”-t.

KÖZGAZDASÁG

A magyar devizaközpont visszatartja az erdélyi fatermelők követeléseit. Budapesti értesülés szerint az ottani devizaközpont az erdélyi fatermelőkkel szemben 215 millió lej elszámolással van függő viszonyban. Ehhez hozzászámítandó a 15 millió lej, mellyel a közüzemek és a MÁV a talpfaszükségeit ellátó importőröknek tartozik. Az újabb igények ellátásával együtt a magyar devizaközpont 300 millió lejjel tartozik a romániai fatermelőknek. Ennek az óriási hátraléknak apasztásra nincs kilátás, nincs lehetőség a szanalásra a heti kétszázalékos kvóta mellett. Mert 1 millió lej tartozásra 20.000 lej jut, ami egy vagon épületfa kifizetésére alig elégséges.

A CFR. bevételi szeptemberben. Bukarestből jelentik: A CFR. bevételi az összeállított adatok szerint ez év szeptember havában 313 millió lej, augusztusban 305 és egynegyed milliót tettek a 20 és 30 százalékos adótételek nélkül.

Szerb állami hajózási vállalat. Bukarestből jelentik: Belgrádban új dunai hajózási társaság alakul 150 millió dinár alaptőkével, amelyből 51 százalékot az állam vesz át. A társaság már a jövő év elején megkezdheti működését, ha addig a szükséges törvényjavaslatot letárgyalhatják.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. A. Karánsebes. 1. Távirati értesítésünkben több kolozsvári ékszerész információja s az itteni uzorabíróság egy precedens ítélete alapján közöltük, hogy az ékszerészek nem esnek a spekulatívrendelkezési alá, mely az 59. számú „Monitorul Oficial”-ban jelent meg június 17-én. A törvény végrehajtásával megbízott legfőbb bizottságnak október 3-án megjelent a 146. számú „Monitorul Oficial”-ban egy döntése, melyben az iparművészeti és hasonló cikkeket, valamint a régiségeket kivézi az uzoratórvény alól. Ennek főképp erre a döntésre kell hivatkozni, mely azt is mondja, hogy egyes forgalmi cikkek valamilyen kategóriába sorozása teljesen a bíróságnak a törvény szelleméről való felfogásától és annak magyarázatától függ. Szó szerint nem mondja ki a törvény, hogy ékszeresekre nem vonatkozik. Jó volna, ha részletesen közölné velünk, miért akarják megbüntetni. 2. Kivánságára elküldöttük önnek a törvény eredeti román szövegét, melyért külön díjat nem számítunk fel, de kérni fogjuk felhasználás után visszaküldeni.

E. M. Msziget. 1. Ha az önképzőkör határozatilag kimondja és jegyzőkönyvileg megőrökíti, hogy a Cion-egylet ifjúsági tagozataként akar működni, nincs szüksége külön jóváhagyott alapszabályokra. 2. Bármilyen egyesület működhethet feltétlenül, míg az alapszabályai jóváhagyás alatt vannak. 3. Levél ment.

M. Ezekiel, Brancovenesti. 1919. márciusában még nem tették közzé a napi valutaárfolyamokat, mert a devizaüzlet csak 1920-ban indult meg mai formájában. Hozzávetőlegesen a magyar korona Zürichben három szantimot ért. Pontos árfolyamot csak valamelyik budapesti nagybanktól kaphat, mely üzleti összeköttetésben volt Svájjal.

W. L. Margitta. A tényállás, ha jól megértettük, a következő: Ön 1919 február 10-én harmincezer koronát utalt át a Budapesti Takarékpénztár útján az Angol-Osztrák Bank karlsbadi fiókjának egy porcellángyár javára. Erről a tranzakcióról a posta 1919 február 27-én értesítette is az illető pénztintézetet, mely aztán 1920 végén azt írta önnek, hogy a 30 ezer koronáért 4.200 szokolt irt folyószámlája javára. Ebből az következik, hogy vagy a porcellángyár nem vette fel a pénzt, vagy pedig a postatakarékpénztár csak későn utalta át az összeget, melyet ön most vissza szeretne kapni. Ezt kell előbb megállapítani, hogy tudhassa, kitől kell a pénzét követelnie, mert ha a karlsbadi bankot terhelni a mulasztás, akkor harmincezer cseh koronát kell önnek kapnia, míg a budapesti postatakarék mulasztása esetén 30 ezer lejt kell kapnia. Egyébként az ön javára irt 4.200 cseh korona is majdnem eléri a 30 ezer lejt.

B. Ignác, Szaniszló. Graetz Henrik hatkötetes zsidó története nem kapható Kolozsváron magyar nyelven s így csak magánkézből szerezheti meg.

F. Lázár Buziásfürdő. A román állampolgárság megszerzéséhez rendes körülmények között legalább négy-öt évi ittlakás szükséges, de mert ön a békeszerződés törvénybeiktatásakor, 1922 július 26-án már Romániában élt, csak ezt kell igazolnia az állampolgárság ellenőrzésére alakuló hivatalnál. Legelőszérűbb, ha letelepedési bizonyítványt tud felmutatni, mert akkor nem kell külön igazolnia, hogy miért tartózkodik Romániában. Ha más uton akarja megszerezni az állampolgársághoz, forduljon lakóhelyén a primárhoz (polgármester, községi bíró, körjegyző), akitől az ügy minden részletéről felvilágosítást kell kapnia.

SPORT

A vasárnapi mérkőzések. Temesvár váratlan lemondása következtében a csütörtökre tervezett mérkőzések elmaradnak. A kolozsvári szövetséget igen nagy kár érte ezzel, miután Gerő bíró költségeit meg kell térítenie. Vasárnap folytatódna a bajnoki mérkőzések. A Victoria bajnokjelölt csapata a városi pályán a KAC-al játszik. Szép, végig erős iramu, változatos küzdelmet várnak a Victoria 1-2 gólarányu győzelmével. Ha sikerül Gerőt vasárnapig itt tartani, ő lesz a mérkőzés bírója. A Haggibbor a CFR-pályán játsza ie mérkőzését a KKASE csapatával. A mérkőzésnek döntő fontossága van — az utolsó hely szempontjából. Ha a Haggibbor erősen tartalékolott csapatának sikerül a mérkőzésből győztesként kikerülnie, a KKASE menthetetlenül az utolsó helyre kerül. Ellenkező esetben a Haggibbor kerülhet ugyanoda. A mérkőzés fontosságára való tekintettel heves játék várható. Bíró valószínűleg Nagy Lajos lesz. Mindkét mérkőzés pontosan három órakor kezdődik.

Papirzsacsok és tasakok

egyszerű és luxuskivitelben Lepage papírüzletben Cluj Kérjen árjegyzéket

Legelőszérűbban festi, tisztítja az

UNIO
gőzmosógyár
Cluj, C. Reg. Ferd. 133

1383

Nagy occasio!

Harisnyák, keztyűk, kötött kabátok eredeti gyári áron árusítatnak a

SPORT

kötött-szövött áruházban, Cluj
Cal. Reg. Ferdinand 16.

Állami hivatalnokknak külön engedmény

Leszállított árak

Ha művészi kivitelű

butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt
Asztalosok furniárszükségeit legelőszérűbban itt szerezhetik be

A LEPAGE

Ügyvédi Határidőnapló 1924

szerk. dr. Szeghő Imre ügyvéd, novemberben jelenik meg, az új ügyvédi törvény teljes szövegével, Nagyrománia teljes ügyvédi névjegyzékével, a közjegyzők névsorával stb. 20/25 cm. nagyságban, félvászonkötésben, fehér papíron, az előfizetők számára mérten korlátolt példányszámban. A napló, továbbá a jegyzékben való pontos felvétel biztosítására szíveskedjék postafordultával megrendelni.

Azonnali előfizetés esetén portóval együtt 220.— Lejért szállítjuk. Későbbi megrendelések csakis magasabb utánnyomási áron teljesíthetők. Korábbi előfizetők a naplót a circ. I. és III. szerint megkapják.

Lepage könyvkereskedés Cluj-Kolozsvár

Raktárra érkeztek kávéházi és vendéglői felszerelések:

Duplaerős teáscsésze 20.—, duplaerős moccacsésze 18.—, duplaerős tányér 16.— stb.

Vizespohár
3.—

FISCHER

Cluj, Pata Unirei 12. szám

Boros pohár
2.50

Hölgyek! A Höfer-féle

2. számú bőrpor fehér, rózsaszín és krémszínben a legjobb arcápoló. Izzadságnál, kiütéseknél a Höfer 3. sz. szalicilos bőrporát használja.

TUNGSRAM

A legjobb villanykörte!
Mindenütt kapható!

SZÍNHÁZ

A ROMÁN OPERA

Péntek: Madame Butterfly
Vasárnap: Aida.
Hétfő: Parasztszünet és Szerda: Tannhäuser.

A MAGYAR SZÍNHÁZ

Csütörtök: Álarcosbál.
mierberlet.

Péntek: Diadalmas asszony
helyárrakkal.

Szombat d. u.: Levendula
Szombat este: A trón
Premierhelyárrakkal.

MOZGÓK

Select-mozgó (v. E)

november 1-én: Az erdei
hat felvonásban. Henry
Főszerepben Jean Ange
ítélet, mely boldogságot a
szívése páratlanul érdekel.

Uránia-mozgó: O

Orvosi hét! Nyitott szem
temi orvosstanár megváltó
nek. Nők 18, férfiak 1
erős idegzetűek nézzék meg
meg az emberiség eddig
harminc százalékát! Le
titkolódással!

Apolló-mozgó: O

Tarzan bosszúja. Megre
vonásban. Páris külváro
gése. Élvezetes tengeri k
Előadások kezdete

A mozgósínház

Kizárólag csak nők rész
Pénteken, november 2-án
csak nők részére. Lányo
erre az előadásra nem
nek látnia kell ezt a fil
mellett megy az Uránia

A Select-mozgóban

kezdve Az erdei ház po
Elsőrangú filmszláger!

Előkészületen: F

A montekarlói kalando
száls filmremekművek!

No. 1849—923.

Érte

A városi villamos
llettel értesíti Kolozsvár k
ben gyakran előforduló ár
vizeknek majdnem teljes h

A villamosművek f
sem érzett a vállalat ilye
lat rendelkezésére álló
vizállás sülyedésének ma
ebben az évben azonban
nagyfokú vízhiány miatt
helyett mindössze 1400
így lévén a helyzet, az
motorjaival dolgozik inka
kilovatt áramot szolgálta
gyobb fogyasztás idején
áramra van szüksége, az
nek tartja rövid időre eg
a város más-más részét

Ugyancsak a vízhi
motorokat teljesítőképes
ki, ami a gépek gyors r
azonnali javítást követeli
vasárnap, széljelrepedt a
miatt a gép megállt és
megszakadt. Ha ez a vi
a vállalat kénytelen lesz
megállapítani, amit idejék

Reméljük azonban
Nicholson cégtől rendelt
nek és befejezhetjük az
jelenleg 300 kilovatt h
szolgált. Ha ez megtört
nem lesz szükség.

A város polgárait
sege felhív mindenkít, h
legkisebbre szorítsák a
hiány-krízise tart.

Cluj, 1923 október

Látta: CRAINIC refer

Az 1923-

szenzáció

nag

SZÍNHÁZ ~ MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA

Péntek: Madame Butterfly, Aca de Barbu felléptével.
Vasárnap: Aida.
Hétfő: Parasztbecsület és Bajazzók.
Szerda: Tannhäuser.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Csütörtök: Álarcosbál. Premierhelyárakkal. Premierbérlet.
Péntek: Diadalmas asszony. Bérletszűnet. Rendes helyárakkal.
Szombat d. u.: Levendula. Ifjúsági előadás.
Szombat este: A trónörökös. Ujdonság először. Premierhelyárakkal. Premierbérlet.

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó (v. Egyetem-mozgó): Csütörtök, november 1-én: *Az erdei ház*. Romantikus dráma hat felvonásban. Henry Wood kitűnő alkotása. Főszerepben Jean Angello. Családi titok és előítélet, mely boldogságot rombol. A dráma mese-szövege páratlanul érdekes.

Uránia-mozgó: Csütörtök, november 1-én: *Orvosi hét! Nyitott szemmel*. Dr. Finger egyetemi orvostanár megváltó filmje. Csak felnőtteknek. Nők 18, férfiak 16 évtől felfelé. Csak az erős idegzetűek nézzék meg ezt a filmet! Mentünk meg az emheriség eddig még meg nem fertőzött harminc százalékát! Le a prudériával, le az ostoba titkolódzással!

Apolló-mozgó: Csütörtök, november 1-én: *Tarzan bosszúja*. Megrendítő apacsdráma hét felvonásban. Páris külvárosainak félelmetes vérkeringése. Élvezetes tengeri kalandokban bővelkedő film. Előadások kezdete délután 3 órától.

A mozgószínházak hírei: Nyitott szemmel. Kizárólag csak nők részére! Két délutáni előadás! Pénteken, november 2-án, d. u. 3-5-ig és 5-7-ig csak nők részére. Lányok 18 évtől felfelé. **Férfiak erre az előadásra nem mehetnek be! Minden nőnek látnia kell ezt a filmet, mely óriási érdeklődés mellett megy az Uránia-mozgóban.**

A **Select-mozgóban** csütörtök, november 1-től kezdve *Az erdei ház* pompás, romantikus dráma. Elsőrangú filmszínház!

Előkészületen: Paganini (Select-mozgó) és **A montekarlói kalandornő** (Uránia-mozgó), kolozsvári filmremekművek!

No. 1849-923.

Értesítés!

A városi villamosművek igazgatósága tisztelettel értesíti Kolozsvár közönségét, hogy az utóbbi időben gyakran előforduló áramszakadás oka a Hidegszamos vízenél majdnem teljes hiánya.

A villamosművek fennállása óta egyetlen évben sem értett a vállalat ilyen nagyfokú vízhiányt. A vállalat rendelkezésére álló statisztikákból kiderül, hogy a vízhiány súlyosodásának maximuma eddig mínusz 39 volt, ebben az évben azonban elérte a mínusz 43-at. E nagyfokú vízhiány miatt turbináink 1700 kilovatt áram helyett mindössze 1400 kilovattot képesek produkálni. Így léven a helyzet, az üzem gőzgépeivel és Diesel-motorjaival dolgozik inkább, amelyek mindössze 1000 kilovatt áramot szolgáltatnak. Minthogy este a legnagyobb fogyasztás idején a városnak 2700-3000 kilovatt áramra van szüksége, az üzem vezetősége szükségesnek tartja rövid időre egy-egy fővezeték elzárni és így a város más-más részét rövid időre sötétben hagyni.

Ugyancsak a vízhiány miatt a gőzgépeket és a motorokat teljesítőképességük maximumáig használják ki, ami a gépek gyors romlását hozza magával, ami az azonnali javítást követeli meg. Így például folyó hó 28-án, vasárnap, szűjjelrepedt az egyik kompresszor csapja, ami miatt a gép megállt és az áramszolgáltatás részlegesen megszakadt. Ha ez a vízhiány sokáig tart még, akkor a vállalat kénytelen lesz az árammegszakítás órarendjét megállapítani, amit idejekorán közölni fog a közönséggel.

Reméljük azonban, hogy a bukaresti Schlick-Nicholson cégtől rendelt cilinderek idejekorán megérkeznek és befejezhetjük az I. számú motor javítását, amely jelenleg 300 kilovatt helyett mindössze 150 kilovattot szolgáltat. Ha ez megtörténik, úgy a kényserintézkedésre nem lesz szükség.

A város polgárainak érdekében a vállalat vezetősége felhív mindenkit, hogy az áramfogyasztást a lehető legkisebbre szorítsák arra az időre, míg a vállalat vízhiány-kriszise tart.
Cluj, 1923 október 29. ROATA mérnök

Látta: CRAINIC referens.

Inógépek

1870

és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok.
Finkler Antal
Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493.

Emil Blaga autóraktára Cluj

Kivánatra ártégyezéssel szolgálok

Villamostelepek

építését garancia mellett vállalja:

Zsigmond János

elektrotechnikai vállalat és mérnöki irodája

Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuța (v. Bolyai-u.)

Ujjonnan berendezett modern nagy gépjavitó- és tekercselőműhely. Szakszerű javítások és átkerceselések. Gyenge áramú és magas feszültségű berendezések. — Hálózatok tervezése és építése

Lusztig és Nussbächer

cukorkakülönlegességek állandó raktára
Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

Sándor Ágoston Utóda

c é g n é l b é k e b e l i n ő i é s f é r f i

bőrkeztük újra kaphatók

Férfidivatkülönlegességek! Férfi fehérneműeket

mérték után vállalunk

LEGJOBB

ZSEBLÁMPA

DURRA

GYÁR TEMESVÁR

Modern üvegesiszolda és tükörárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legjobb tüköröket és butor-
üvegeket minden méretben és
Ujrafoncsorozás
mennyiségben! Kérjen árajánlatot

- 130 cm széles angol gyapjuszövetek Lei 125.—
- 1-a kelengyevászon Lei 36.—
- 75 cm széles 1-a tenniszflanell Lei 35.—
- 75 cm széles divatcsikos bluzflanell Lei 35.—

Velourok, kabát-, kosztüm- és ruhaszövetek, kabátplüskök, kabátbélések, selymek és flanellek óriási választékban. — A kitűnő „Éva“ vásznak egyedüli gyári lerakata.

HELLER, WEISZ ÉS MOLNÁR

cégnél, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand (v. Wesselényi M.-u.) 6. szám

Az 1923—924. évi divat szenzációs szép anyagjai nagy választékban

★ Kabát-, aji- és ruhaszövetek, Monre, brocat, maroquen, georgette, crep de chine, selymek, velour, chiffon, ruhabársonyok minden színben ★

GRÜNWALD ÉS STEINER

női divatkülönlegességek áruháza Kolozsvár
Piata Unirii 12.

Manometert, mindenféle mérőműszereket készít és javításokat vállal:

Gáspár műszerész Arad, Strada Horia 1.

Javítás végett beküldött műszereket rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315

APROHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 20 lel. Jelíges hirdetésekre nemminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, viselkedés a kívánt címre továbbítottak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lei 60 bani bélyegköltőség fizetendő.

Butor! Legolcsóbb bevásárlási forrás. **Klein Izsák, Uni6-n. 21. 1581**

Egy különbejárta szép szoba butorral együtt átadó. — Megkeresések „16 ezer” jelíggel e lap kiadóhivatalába küldendők.

Globus nyomda és papírkereskedés Szilágyosmlyón nov. 5-én kibővítvé ismét megnyílik. 6429

Talmudista perfekt román, német, magánvizsgára előkészítene. Leveleket „Hazitanító” jelíggel a kiadóba tér. 6444

Azonnal beköltözhető adómentes modern új két utcára nyíló kertes családi ház sürgősen eladó. Rákoczi ut 19.

Cipészület teljes berendezéssel, valamint egy szobás-konyhás lakás vidéken sürgős elutazás miatt eladó. — Bővebbet Brassai-u. 27. Babosnál.

Előnyös házvétel. Első kerületben levő házam átadó lakással és üzlethelyiséggel együtt eladó. Értekezhetni Széchenyi-tér 33 cipőüzletben. 6455

Pályázati hirdetmény

A Satu-Mare-i aut. orth. izr. hitközség előjárósága elhatározta, hogy a vágató közönség kényelmére közvetlen a baromfivághóhid mellett egy tollfosztó helyiséget állít fel, hogy a levágott baromfiak ott nyomban a levágás után lefoszthatók legyenek.

Az ezen helyiségben gyakorlandó tollfosztási és ezzel kapcsolatban a levágandó baromfiak tréning ellen biztosítás üzési jogot előjáróság f. év nov. 15-től kezdődőleg egy, esetleg több évre bérbe kívánja adni. Felhívja ennélfogva mindazokat, akik ezen bérletet elnyerni óhajtják, hogy írásbeli ajánlatukat f. évi nov. 5-ig a hitk. irodába (Str. Petru Rares 42., emelet) adják be, ahol egyben közelebbi felvilágosítás is nyerhető.

Antistia Com. orth. izr. Satu-Mare

Pályázat

A fogarasi izraelita hitközségnél a kántori és metszői állás zenei képesítéssel bíró kántor Schochet Ubodeg egy személyben betöltendő, ki Moil is, előnyben részesül.

Pályázni óhajtók felkéretnek, hogy szakképzettségüket, életkorukat, családtagjainak számát és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1923. évi november hó 15-ig alírott elnökséghez küldjék be fizetési igényeik megjelölése mellett.

Próbaelődásra csak a meghívottak bocsáttanak utiköltségeik megtérítése mellett; a megválasztottak az átköltözködési költségek is visszatérítenek. Az állás azonnal is elfoglalható. A fizetés megegyezés tárgyát fogja képezni, melyhez szabad lakás, villanyvilágítás és évente négy öl tűzifa is hozzájár.

A fogarasi izraelita hitközség elnöksége

ארתה כשר ארתה כשר

Szalámi

és mindennemű felvágottak a legolcsóbb napi árban és naponta frissen vágott liba és frissen szűrt libaszír kapható:

Lebovics szalámigyár

Cluj, Str. G. Baritiu (Malom-u.) 8. sz. Árjegyzék és **הכשר** kívánatra ingyen

Magas kalóriájú

lupényi kőszent, kokszt, sziléziai szalonszent és speciális mosott kovácsszent

valamint belföldi közepkalóriájú szeneket azonnal szállít üzemek és szénagykereskedők részére

FERROCARBON

SZÉNKERESKEDELMI TÁRSASÁG TIMIȘOARA, AGRÁRPALOTA, TELEFONSZ.: 9.

Sziléziai és belföldi bányák kizárólagos képviselői.

Fiók: Cluj, C. Reg. Ferdinand 70 Expozitura: Petroseni, Kattowitz

Kötött, szövött és norinbergi áruk nagy-kereskedése Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér 1352

Schönberger, Spitz & Co.

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL! EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK. CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

Angol dupla plüss-pläidek Lei 780.—

KALAP-KIRÁLY

áruházában P. Unirii 24. Pijama és himalája kabátkülönlegességek. Erdély legdusabban felszerelt kalap- és uri divatkülönlegességek áruháza

IZRAEL & Co.

szőrmeáruházában

Cluj, Calea Victoriei (v. Kossuth Lajos-utca) 2

Bundák . . . 16000
Sportkabátok . . . 3000
Boák . . . 475
Gyermekkabátok 800

leitől feljebb kaphatók

Nagy választék szőrmeáruban!

EGÉSZ LAKBERENDEZÉSEKET, RÉGISÉGEKET ÉS ZONGORÁKAT, ÉKSZEREKET VESZEK, ELADOK

Grünwald üvegcsiszolda és tükörgyár Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnek. Épületüvegezési vállalat — Ujrafoncsorozás — Finntükrök

STERNBERG J. ORADEA-MARE PIAȚA UNIRII

Oradea-Mare Strada Garilczy 16. szám

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, str. Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 13 sz. n.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10-

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977 Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a szerkesztőségnek címzendők. Kéziratokat nem adunk vissza

Cluj-Kolozsvár * VI.

Az

Az internacionális héttel ezelőtt alakult határozott céllal, hogy íróinak és művészeinek sőt elősegítse. A klub meggondolásból indulásig zúdult katasztró megszűnt a nemzetek részének az a folyamat kezdőbetűje a Poets, Essayists, Novelysts and klub költők, színműíró és regényírók társulása Galsworthy a nagy ismerteti a klub céljai hatatlanul szükséges, megkezdődjék a nemzet Galsworthy szerint a fórumai, a népszöveg döntőbíró, a panam nem részeseinek a néptárlásban és nem részeseivel, hogy a világ helyreállíthassák.

Három faktor van amely hathatósan közre gondolatikcsere és a közgazdaság és az mind a három faktor szolgálja. A tudomány tekint a mérgek gáz azt, hogy a rákbete hogy a gyárkérmények kentsé. Régebben harm szükség, hogy egy ma már egy hét alatt titani a repülőgépek A levegő meghódítása, vözült az emberiség, kori történelem legna tekinthető, egyszerűen korábban érkezett, sem érett volna rá, hogy és bölcsele ellenálló legveszedelmesebb ször mányt, amely el fog nemzetközi gondolatki teremtnék az új romb talános hangulatot, az séges ahhoz, hogy ellen is megállja helye mérnökei, kémikusai és rátságos kongresszusra kicseréljék felfedezései lapodni abban, hogy eselekmény kiművelt e gálatába állítani, hogy keleteseiték gyilkoló fésithatnánk a nemzetköz ezt a módját, akkor e ség megváltása. A jövő nyok kezében van, akik a rombolóeszközö letesítik.

Ugyanilyen fontos kibékítésében a közgaz mány és közgazdaság kat, hogy internacioná munkakörüket ne csak szempontjából nézzék, emberiség szerves a magukat, egy mai v szűnne. Némelyek a mögül szocialista, sőt l éreznek ki, de ahogy náljuk, semmi összefüg ellentétekkkel, sőt még